

Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány

BEFUTÓ MODELL Lezárult a KOMP program első éve

BERTA LÁSZLÓ
atreb.bt@gmail.com

Absztrakt

A társadalom előtt nem jelenik meg, hogy a fogyatékos fiatalok ugyanúgy szeretnének élni, mint kortársaik. Többségük munkát vállalna, de ennek annyi külső akadálya van, hogy kizárólag egy jól felépített rendszerben képzelhető el támogatásuk, ami folyamatában nyitottabbá válik a munkaerőpiac felé, és támogatja az elhelyezkedést már az iskolaévek alatt. Egy év modellezés után erre, vagyis a munkahelyi integráció előkészítésére kínál megoldást a Nemzeti Erőforrás Minisztérium támogatásából finanszírozott, a Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány (FSZK) gondozásában működő KOMP program.¹

Az iskolák közötti verseny felgyorsult az elmúlt években. Az önkormányzatok piaci szemléletben gondolkodnak, pl. egy megyeszékhely speciális szakiskolái közül a kevésbé innovatív intézményt fenyegeti a bezárás veszélye. Az iskoláknak, a szülőknek és a fiataloknak egyaránt tudatosabbá kell válniuk a tanulás és a pályaválasztás egyidejű megtervezésében, már ha komolyan veszik, hogy a legjobb „ösztröngző”, a válság hatására számukra is meghatározó értékévé válik a munkavállalás. A jelen – félmillió munkanélküli az első negyedévben – és várhatóan még inkább a jövő tendenciája lesz, hogy lemorzsolódnak a diákok, ha egy intézmény nem alkalmazkodik a változó körülményekhez.

Kulcsszavak: KOMP program, munkaerőpiac, FSZK, munkahelyi integráció

Tízezrek munka nélkül

A KSH adatai szerint² az inaktívak közül az ún. passzív munkanélküliek – vagyis azok, akik azért nem kerestek munkát, mert úgy gondolták, hogy végzettségük, koruk, szakmájuk vagy a munkaerőpiac állapota miatt úgysem találnának – 122 ezren voltak, 14 ezerrel többen, mint 2009 első negyedévében. Elsősorban a fiatal felnőttek (25–29,

1 Kompetencia központú oktatásfejlesztés, a munkavállalásra való felkészítés egyéni programja; Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány
2 Központi Statisztikai Hivatal közleménye, 2010. első negyedév.

30–34 évesek) és az idősebb, de még munkavállalási korúak körében nőtt a passzív munkanélküliek száma és aránya. A tudatos pályaválasztás támogatása alacsony színvonalú a magyar oktatásban, ezért az inaktivitás nemcsak az iskolarendszeren kívül maradók körében, hanem már az intézményeken belül jellemző, bár a fenntartók, a szülők és a diákok – ez az erősrend változó persze – eredményes programokat várnak az iskoláktól. A sajátos nevelési igényű és fogyatékos diákok helyzete annyiban nem speciális, hogy kortársaikhoz hasonlóan kevés elképzelésük van arról, hogy milyen munkát válasszanak. „A valódi hátrány, hogy megszerzett tudásuk csak elméletben ad biztonságot – mondta el Fehér Ildikó, a KOMP programot támogató Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány rehabilitációs programirodájának vezetője. – Többségük két-három szakmát elsajátít, mégis kevés esélye van az elhelyezkedésre. Az FSZK munkatársait ez a felismerés ösztönözte arra, hogy kidolgozzanak egy programot, amellyel már az iskolában tudatosan fel lehet készíteni a fiatalokat a munkavállalásra” – fejtette ki. Az is a KOMP, vagyis a „Kompetencia központú oktatásfejlesztés, a munkavállalásra való felkészítés egyéni programja” szükségességét igazolja, hogy a legutóbbi, 2001-es népszámlálási adatok³ alapján a fogyatékkal élők 9, a megváltozott munkaképességűek 12 százaléka dolgozott, ez az arány az Európai Unió fejlettebb országaiiban 40–50 százalék. Ebből következik, hogy a fogyatékos személyek tízezreinek nem a munkabér, hanem elsősorban a segélyek és különböző szociális juttatások jelentik a mindennapi megélhetést.

A modellprogramban részt vesz egy nyíregyházi, miskolci és esztergomi speciális szakiskola, valamint két integráltan oktató intézmény Sajószentpéteren és Zalaegerszegen. Locsmáncsi Alajos, a KOMP mentori munkacsoportjának vezetője szerint a program egyik előnye a hatékonyság, mert nemcsak a sajátos nevelési igényű fogyatékos fiatalokra fordít figyelmet, hanem azokra is, akik tanulási problémákkal küzdenek és/vagy hátrányos szociális háttérük miatt kerültek nehéz helyzetbe. Erre szükség is van, mert a tapasztalatok szerint nem ritka, hogy a 16 év körüli gyerekeket családfenntartónak tekintik és munkába küldik a szülők. A KOMP programnak nem célja a szociális krízisek megoldása. Az iskolák a mellett, hogy igyekeznek partneri viszonyt kialakítani a szülőkkel és a szociális ellátórendszer szereplőivel fejlesztik a diákok önismertét és segítenek életpályájuk megtervezésében, elősegítik a későbbi szakmaválasztást pályaaorientációs órákkal. Ezek az eszközök segíthetnek abban, hogy a programban részt vevő szakiskolások lemorzsolódását lehetőségeihez képest csökkentse a program.

Fehér Ildikó kiemelte, nem az a program célja, hogy a diákokat A-ról B-re fejlesszék – vagyis nem az egyes kompetenciák program közvetett vagy közvetlen hatására való változásának mértékét mérik –, ennél lényegesebb, hogy amikor munkát keresnek, az egyéni fejlődésüket, tanulmányi előrehaladásukat és munkáikat tartalmazó portfóliókból a tanulók, a szülők és a munkáltatók számára kiderüljön, milyen területen és munkakörben érvényesülhetnek ezek a fiatalok. „Fontos az is, hogy fejlődjön a kommunikációs képességük, de ez egy rész cél, a lényeg az, hogy képesek-e szöveget értelmezni vagy telefonon egyeztetni, milyen a figyelmük stb. Erre van szükségük, hogy munkához jussanak, ezért vihetik majd magukkal az állásinterjúkra a portfóliójukat, ami többet jelent, mint a végzettséget igazoló értesítő” – fejtette ki Fehér Ildikó. „Probléma, hogy minden munkáltató végzettséget igazoló bizonyítványt kér” – panaszkolta a sajátos

3 Központi Statisztikai Hivatal, 2001.

nevelési igényű diákokat oktató Főfai Félix. A nyíregyházi Ridens Szakképző Iskola⁴ pedagógusa szerint az a jó irány, ha a munkáltató feladatkörökben gondolkodik, pl. diákjuk az egyik barkácsáruház alkalmazottjaként polcrendezés mellett az iskolában elsajátított informatikai ismereteit használja, számítógépre viszi a vonalkód olvasó adatait és letölti egy adatbázisba. Olajos Mihály szociálpedagógus, a miskolci Martin János Szakképző Iskola⁵ KOMP programjának vezetője arról számolt be, hogy jellemzően személyes ismeretség útján ott kerültek állásba tanítványaink, például olyan cégeknél, ahol a döntéshozó érintett személy, fogyatékos gyereke van, vagy rokona valamelyik náluk tanuló diáknak.

Egy ilyen kapcsolati hálóba csak beleszületni lehet, ezért az esetek többségében hiányzik az összeköttetés. Az is rontja a kilátásokat, hogy a korösszetételt tekintve a legnagyobb mértékű inaktivitás a fiatalokat jellemzi a KSH első negyedéves adatai alapján. A 15–24 évesek háromnegyede volt inaktív. 2009 első negyedévéhez képest 19 ezer fővel csökkent a szakiskolát, szakmunkásképzőt végzett foglalkoztatottak száma. Ez az adat rosszabb az összes többinél, alulmúlja a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkező foglalkoztatottakét és a szakközépiskolai érettségivel rendelkezőkét is.

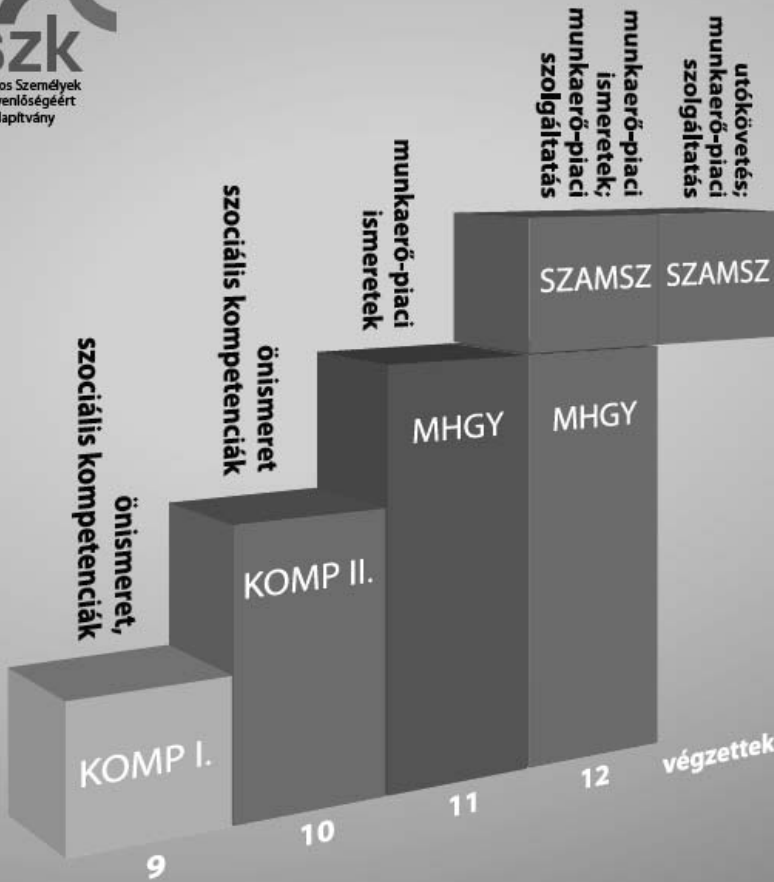
KOMP az oktatási rendszerben

A program modelljeként a holland Ceducon b.v. programja szolgált, amit a program adaptációjával foglalkozó szakértők és pedagógusok a rotterdami iskolahálózatban ismertek meg. A program alkotói szerint a kompetencia alapú oktatás jobban megfelel a munkáltatók szándékainak, fény derül a végzett diák erősségeire, hogy milyen képességeire lehet építeni. A program távlati célja, hogy minden tanórán jelenjen meg a munkára nevelés. Olajos Mihály szociálpedagógus szerint ez a kompetencia elvű tanulásra áttéréssel valósítható meg: „Egyéni differenciálást végzünk, mindenki ugyanazt a tananyagot dolgozza fel, csak más módszerrel, illetve a munkáiról portfóliót készít, ennek alapján jól tudjuk követni a fejlődését” – fejtette ki a programvezető. Ezzel összhangban az FSZK tervei szerint a KOMP a mindennapi tanórákat életszerűvé teszi, hogy a fiatal mihamarabb átérezze, nem hiábavaló ismereteket szerez. Egyszerű példaként, egy matematikaórán pl. a területszámítást úgy is fel lehet vezetni, hogy „képzeljük el, hogy te szobafestő vagy, és ki kell számolod, hány tekercs tapétára van szükséged” stb.

„A KOMP program újdonsága, hogy az FSZK által támogatott más szakiskolai programokkal összeépülve egységet alkot és igyekszik megakadályozni, hogy az iskolai évek után a fiatalok éveken át otthon üljenek” – nyilatkozta Bay Gábor, a KOMP programmenedzsere. A pályaorientációs modulokban már a 9. évfolyamon megjelenik a munkaerő-piacra történő felkészítés, és belépnek egyes elemei: kommunikáció, viselkedés, önéletrajz készítés. „Az iskola nemcsak arra készít fel, hogy egy végbizonyítványt kapjon a tanuló, hanem távlati fejlesztési céljai vannak, de jelenleg nagyon kevés olyan képzés van, ami kifejezetten a munkavállalásra készít fel” – fejtette ki a programmenedzser.

4 www.ridens.hu

5 www.martinj-misk.sulinet.hu

KOMP: a speciális szakiskolákban és integráló szakiskolákban folyó, a nevelési-oktatási folyamat egészére ható munkára való felkészítés modellje

MHGY: Munkahelyi Gyakorlat

Szakiskolai Munkaerő-piaci Szolgáltatás (SZAMSZ):
speciális szakiskolában végzett fiatalok elhelyezkedését segítő iskolai alternatív munkaerő-piaci szolgáltatás modellje

A KOMP gyakorlata szerint a szakiskolában eltöltött négy év az önismeret fejlesztésére épül. A 9-10. osztályban még kevesebbet hallanak a munkavállalásról, a 14-15 éves diákoknak az önismeret fejlesztő tananyagra van szüksége, játékosan, kooperatív technikákkal dolgozzák fel a témákat. „A 11-12. osztályban erőteljesebb a munkavállalásra felkészítés, a Munkahelyi Gyakorlat program, vagy a KOMP programban résztvevő célcsoportok számára készült adaptáció után, lehetővé teheti, hogy a diákok közvetlen tapasztalatot szerezzenek a munkáról és magukról. Megtudják, milyen munkahelyi elvárásoknak kell megfelelniük: pl. bemutatkozás, közös ebéd a kollégákkal, kapcsolatok kiépítése, problémák megoldása” – mondta el Fehér Ildikó, az FSZK rehabilitációs programirodájának vezetője. A 12. osztályban a tapasztalatszerzés, a munkahelyi gyakorlatok mellett kiemelt cél, hogy álláshoz jussanak, ennek érdekében a közalapítvány – a KOMP programmal párhuzamosan – modellezi a Szakiskolai Alternatív Munkaerő-piaci Szolgáltatást. Nyíregyházán és Balassagyarmaton 30 fővel indult el a program, terveik szerint a végzősök és a már végzett fiatalok közül tizenöt főt elhelyeznek és követik munkahelyi útjukat. (1. ábra)

A Munkahelyi Gyakorlat⁶ programot – az értelmi sérült fiatalok integrált munkavállalását elősegítő iskolai modult – a Salva Vita Alapítvány dolgozta ki és vezette be 1996-ban Budapesten. Az újszerű oktatási módszer arra törekszik, hogy a végzős tanulók a felnőtt életre, a munkavállalásra készülten lépjenek ki az iskolákból. A munkahelyi gyakorlat az értelmileg akadályozott és a tanulásban akadályozott fiatalok munkára felkészítő képzése. Biztosítja a felkészülést a speciális szakiskolák, illetve készségfejlesztő speciális szakiskolák tanulóinak a nyílt munkaerő-piaci munkavállaláshoz.

A 2009/2010-es tanévben az FSZK iránymutatásával az iskolák saját igényeikhez és adottságaikhoz igazították a KOMP programelemeit. Az úgynevezett pilot program előnye, hogy az intézmények gyakorlata alapján több párhuzamosan futó „kísérleti” fázisból dolgozható össze egy olyan modell, mely más intézmények számára is segítséget nyújt. Az iskolák a felkínált fejlesztési lehetőségek közül meghatározzák a különböző képzési tartalmakat, javaslatot tesznek módosításukra, és arra, hogyan építhetők be az intézményi gyakorlatba. Egyes intézményeknek túl egyszerűek voltak a KOMP feladatsorai, máshol csak folyamatos tanári segítséggel haladtak, illetve teljesen eltérő volt, milyen mérőeszközöket alkalmaztak. A KOMP programban dolgozó pedagógusok feladataik elvégzéséhez rendszeres szakmai segítséget kapnak a folyamatsegítőktől és mentoroktól. A folyamatsegítői feladatkört a szakiskola alkalmazottja látja el, a mentorok átsegítik az iskolákat az elakadási pontokon. Az öt szakiskolában tanuló fiatalok sokfélék, különböző képességekkel rendelkeznek, mindezek mellett tudni kell azt is, hogy a pilot program moduljai arra ösztönzik őket, hogy rendszeresen, közösen együttműködjenek azok megvalósításában.

KOMP a szakiskolákban

Az intézmények házon belül is igyekeznek minél ötletesebben gyakorlati foglalkozásokkal ösztönözni a fiatalokat. Az iskola kapuin belül, védett körülmények között portaszolgálatot végeznek, felveszik a telefonokat, útbaigazítják a betérőket. A nyíregyházi

6 www.salvavita.hu, Munkára felkészítés

Ridens Szakképző Iskola diákjainak nagy része kollégista, így a délutáni órákba is átcsúszhatnak a foglalkozások, amit Főfai Félix örömmel említ, de vegyes érzelmekkel élheti meg a tanuló ifjúság, mely szép számban, három 9.-es osztály 35 diákjával vesz részt a KOMP programban. Látás-, hallás-, mozgásszervi, értelmi sérült és szociálisan hátrányos helyzetű fiatalokat gyógypedagógusok, szociális munkások, szociálpedagógus mentálhigiénés szakemberek egyéni fejlesztési tervek alapján oktatják.

A kompetenciák fejlesztését egy spanyol érdekeltségű cégnél gyakorolják. A három 9. osztály heti egy nap 6 órában parkgondozói ismereteket tanul, kertészek irányításával füvet nyírnak, gereblyéznek, ültetnek, metszenek, öntöznek. „Ebben a szakaszban megfigyeljük, ki milyen feladatkörök iránt érdeklődik. Kapunk róluk egy képet, ennek alapján folytatjuk a következő évben a KOMP második évfolyamában. Erre már kész terveink vannak, körforgásszerűen több területet szeretnénk lefedni: informatika, mezőgazdaság, önálló életre való nevelés, háztartási ismeretek” – fejtette ki Főfai Félix. Az FSZK finanszírozásában megvalósuló, a Támogatott Foglalkoztatás® alapjaira építkező Szakiskolai Alternatív Munkaerő-piaci Szolgáltatás keretében három céggel vették fel a kapcsolatot, két multinacionális vállalatnál egyelőre négy végzett diákjuk elhelyezésén dolgoznak olyan könnyen elvégezhető munkakörökben, amelyek nem igényelnek komplex gondolkodást a munkavállalótól, sőt, akár új munkakört is kialakíthatnak a számukra. „Egyelőre munkapróbán vannak heti két alkalommal. Kiderül, hogy alkalmasak-e a munkakörre, és azt is átgondolják, érdekes-e számukra a feladat. Ha a vállalat is elégedett, munkába állhatnak. Egy fiatal több munkahelyen is tapasztalatokat szerez, az a lényeg, hogy szeresse a feladatát és értsen is hozzá, különben rövid életű lesz a foglalkoztatása, ezért fölöslegesen nem erőltetünk semmit” – mondta Főfai Félix. Nyíregyházán már a gólyatáborokban kezdik a kompetencia-felmérést, és meglehetősen korán, a 9. osztálytól olyan munkahelyeket keresnek, ahová a gyakorlati órákon megfigyelésre vihetik a tanulókat.

Ősszel kezdik a KOMP második évfolyamát, ezzel párhuzamosan a Szakiskolai Alternatív Munkaerő-piaci Szolgáltatás program keretében keresik az álláshelyeket a végzőseiknek és a már korábban végzett diákjaiknak. E két ágat az iskolában lévő tanműhelyek gyakorlatain kötik össze: vagyis a KOMP és a Szakiskolai Alternatív Munkaerő-piaci Szolgáltatás egyelőre nem „ér össze”, a kettő közötti hiányt saját programokkal töltik ki.

A miskolci Martin János Szakképző Iskola felhasználja a KOMP pályaorientációs anyagait, és szintén egyéni fejlesztési tervek alapján foglalkozik a tanulókkal. Négy 9. osztály 60 fővel vesz részt a programban normál értelmi képességű, de mozgás-, látás-, hallásfogyatékos tanulókkal, illetve sajátos nevelési igényű fiatalokkal. A KOMP és még számos program keretében kompetencia alapú és pályaorientációs oktatást folytatnak. „Tevékenykedtető, felkészítő oktatással próbáljuk közelíteni a diákokat a munkapiaci elvárásokhoz, elsősorban gyógypedagógusok segítségével. A tanóráink 60%-ában „két-tanári” rendszerben dolgozunk, pl. egy matematika szakos tanár mellett gyógypedagógus is részt vesz az órákon” – mondta el Olajos Mihály programvezető. 14 szakmát oktatnak, a középsúlyos értelmi fogyatékosoknak pl. szőnyegszövő, papírtermék készítő, pék és OKJ-s asztalosipari szerelő szakmát adnak a kezébe.

Az iskolán belüli szolgálatokban megismerik a karbantartói, könyvtárosi, irodai munkákat, a szelektív hulladékgyűjtést. A gyakorlati oktatás szakmai alapozó tantárgy keretében két-két tanuló „forgóban” vesz részt az iskolai dolgozók munkájában, megismerkednek velük, barátságokat kötnek, ami támaszt jelent a számukra. „Egyéni Átvezetési Terveik” a munka világába mutatnak irányt, egy helyen összegyűjtik a karrierterveket,

családi háttérük jellemzőit, az iskolában megtanult kompetenciákat. Terveiket együtt készítik a pedagógusokkal és bevonják a szülőket is. Szülői klubok mellett a végzett és már elhelyezkedett tanulók a munkavállalói klubban adják át tapasztalataikat a tanulóknak.

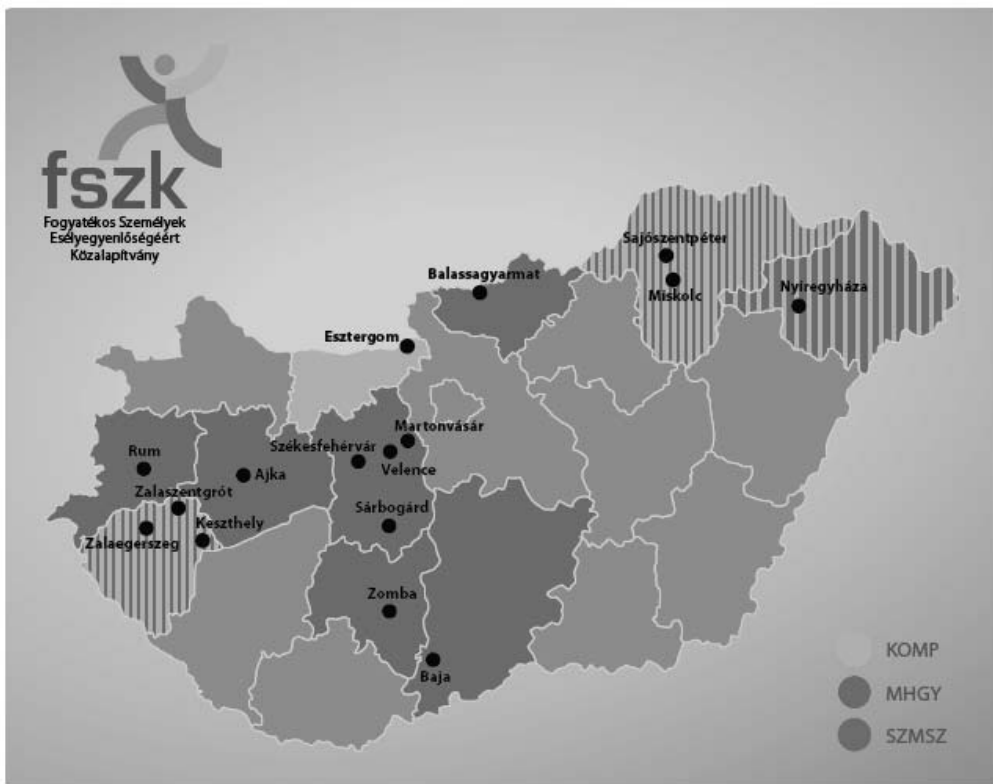
Kétségek merülhetnek fel, elvárható-e a fogyatékos, sajátos nevelési igényű diákokat oktató szakiskoláktól, hogy piacképes végzettséget adjanak, a fejlesztésen túl szakmát tanítsanak, és a munkavégzésre is alkalmassá tegyék végzős diákjaikat. A versenyképesség kérdését nehéz a válság éveiben megítélni, amikor a nyilvántartott álláskereső a gazdaságilag aktív népességhez viszonyított aránya Észak-Magyarországon több mint 20 százalék volt május végén, mely a régiók rangsorában továbbra is a legkedvezőtlenebb.⁷ A miskolci iskola a 60% fölött leszázalékolt tanulóknak helyet talál a védett munkahelyen, illetve a foglalkoztatókban. Az álláshoz juttatás érdekében minél több nyílt munkaerő-piaci munkáltatót próbálnak bevonni, mind a KOMP, mind az MHGY lehetőségeit kihasználva, ez utóbbit hét éve használják értelmi sérültek és autista személyek beillesztésére (lásd az országos bálózatot – 2. ábra).

Kockázatok

A KOMP program bevezetési szakaszában felmérték, hogy az oktatási intézmények milyen kapcsolatokat építenek ki a piaci szereplőkkel. Kockázati tényezőnek számít, hogy az iskolák nehezen követik a munkaerő-piaci igények változásait, a munkáltatók pedig általában önerőből megtalálják a számukra megfelelő munkaerőt, bár e téren a rehabilitációs hozzájárulás emelése óta már jelentős segítségre szorúlnak. Locsmándi Alajos, a KOMP mentori munkacsoport vezetője szemléletváltást tart szükségesnek, mert e nélkül nem lehet sikeres az együttműködés: fel kell mérni, hogy a munkáltatóknak mire van igényük, az intézmény ezekhez próbáljon alkalmazkodni, mert ha nem idomul, csak „termel”, akkor nem a munkapiacra képez. Bay Gábor programmenedzser szerint a tanulók érdekében egyszerűsíteni kell a munkavállalásra irányuló céljait. Ha az iskola határozottan irányít, kiderül, mire képes a fiatal és fejleszthető: pl. ellátja a telefonkezelői feladatokat, mert a munkáltatónak ez számít – fejtette ki.

Az oktatás sikeréhez valamilyen követelményrendszer is tartozik, viszont a KOMP programban nincsenek külön osztályzatok és vizsgák. Fehér Ildikó szerint a negatív ösztönzők nélkül sem lóg a levegőben a program, mert furcsa lenne éppen az életpálya tervezését osztályozni. Furcsán hatna, ha pl. egy kevésbé sikerült önéletrajzra elégségest kapna a diák. „Mindenki magához mérten, maga tervezi az életét, és nem lehet azért rossz osztályzattal büntetni, mert 15 évesen nem veszi elég komolyan a pályaválasztás kérdéseit” – tette hozzá az FSZK rehabilitációs programirodájának vezetője. Sajátos kockázati tényezőnek számít az idő, mert amíg a fiatal a rendszerben van, az iskola normatívát igényel, tehát érdekei azt diktálják, hogy hosszabb ideig járjon az intézménybe. „A KOMP célja nem az, hogy rövidebbé tegye a tanulóéveket, hanem hogy tudatosá tegye a pályáorientációt a fiatalok számára. Ez az idő a felére, egyharmadára csökkenhet, szerényen becslve is, mert a fogyatékos személyek többsége állás közelébe sem kerül” – fűzte hozzá Locsmándi Alajos.

7 Észak-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ, Tájékoztató 2010., május

KOMP

Esztergom

Montágh Imre Általános Iskola és Speciális Szakiskola

Miskolc

Martin János Szakképző Iskola

Nyíregyháza

RIDENS Szakképző Iskola, Speciális Szakiskola és Kollégium

Sajtószentpéter

Pattantyús Ábrahám Géza Szakképző Iskola

Zalaegerszeg

Ganz Ábrahám és Munkácsy Mihály Szakközépiskola és Szakiskola

Munkahelyi Gyakorlat

A 2009-10-es tanévben az FSZK finanszírozásából MHGY-t megvalósító intézmények:

Ajka

Molnár Gábor Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye

Baja

Bács- Kiskun Megyei Önkorm. Bajai Óvodája, Ált. Iskolája, Speciális Szakiskolája, Kollégiuma, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye és Gyermekotthona

Keszthely

Zöldmező Utcai Általános Iskola, Diákotthon és Speciális Szakiskola

Martonvásár

Fejér Megyei Önk. Pápay Ágoston Ált. Iskolája, Készségfejlesztő Speciális Szakiskolája és Diákotthona

Miskolc

Martin János Szakképző Iskola

Nyíregyháza

SzSzB Megyei önkorm. Bárczi Gusztáv Ált. Isk., Készségfejlesztő Speciális Szakiskola és Kollégium és Pedagógiai Szakszolgálat

Rum

Rumi Többcélú Gyógypedagógiai Intézmény

Sárobgárd

Fejér Megyei Önkormányzat Kossuth Zsuzsanna Ált. Iskolája, Speciális Szakiskolája és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye

Székesfehérvár

Ezredéves Készségfejlesztő Óvoda, Általános Iskola és Speciális Szakiskola

Velence

Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola, Diákotthon és Gyermekotthon

Zalaszentgrót

Koncz Dezső Óvoda, Általános iskola, Diákotthon, Különleges Gyermekotthon és Készségfejlesztő Speciális Szakiskola

Zomba

Tolna Megyei Önkorm. Berkes János Ált. Iskolája, Készségfejlesztő Speciális Szakiskolája és Kollégiuma

Szakiskolai Munkaerő-piaci szolgáltatás

Balassagyarmat

RIDENS Szakképző Iskola, Speciális Szakiskola és Kollégium

Nyíregyháza

RIDENS Szakképző Iskola, Speciális Szakiskola és Kollégium

Kapcsolódó programok

A Ridens Szakképző Iskola egy ideig a Munkaügyi Központ segítségével helyezte állásba a diákjait, mígnem 2010 derekán munkaerő-közvetítói jogot szereztek, ismereteink szerint elsőként a magyar iskolák közül. Meglátásuk szerint az iskola ismeri a legjobban a diákokat, ezért a legegyszerűbb, ha más szolgáltatók közbeiktatása nélkül közvetítenek.

A miskolci KOMP programvezetője tájékoztatót arról, hogy gyógypedagógusai nem fogadták értetlenül, hogy a fejlesztés mellett a fiatalok munkához juttatásában is segíteniük kell. Az intézmény teljes szerkezeti átalakulás alatt áll, több fejlesztést valósítanak meg (TÁMOP 3.1.4., KOMP, MHGY), és ezek alapelveit beépítik a pedagógiai alapprogramokba. A megvalósítás mögött Olajos Mihály szerint innovatív tantestület áll, amely elkötelezett a társadalmi átalakulás iránt.

Egy másik „jó gyakorlat” Nyíregyházán valósult meg. A Leonardo, a KOMP és a Szakiskolai Alternatív Munkaerő-piaci Szolgáltatás program elemei minden évfolyamban megjelennek a Ridensben, ami szerintük nem is lehet másként. A cél, hogy a diák képes legyen az önálló életre, mert ennek hiánya nem akadályozhatja a munkavállalásában, viszont erre egy hagyományos iskola nem készít fel. Az intézmény lakótréning programja illeszkedik a KOMP munkavállalásra felkészítő irányával. Két bérelt lakásban váltva egymást összesen ötven diák hármásával 1-1 hónapos időszakot tölt el szorosabb felügyelet nélkül. Napi feladataikat önállóan végzik, főznek, mosnak, takarítanak, bevásárolnak, beosztják a pénzüket.

Fehér Ildikó programiroda-vezető szerint a KOMP programnak van jövője, mert a szakiskolák sok szálon kapcsolódnak a munkaerőpiac szereplőjéhez. A következő KOMP évfolyamok diákjait elviszik a munkahelyi gyakorlatokat biztosító vállalati partnerekhez, a munkaügyi központokba, Foglalkozási Információs Tanácsadókbá, az alternatív munkaerőpiaci szolgáltatókhoz és rehabilitációs központokba. A fiatalok megbízhatóbbak lesznek, tudni fogják, kihez forduljanak az iskolaévek után.

Az ELTE Neveléstudományi Doktori Iskola díszdoktorrá avatta DR. FERDINAND KLEIN professor emeritust, a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar vendégprofesszorát.

2010. május 13-án „Az egyetem felelőssége a XXI. Században” nemzetközi konferencián Klein professzor „*Heilpädagogische Verantwortung für den Menschen mit Behinderung im Epochenumbruch*” címmel tartotta meg díszdoktori előadását.

Az ünnepélyes avatásra az ELTE 375. jubileumi évének rendezvényén 2010. május 14-én került sor. Az avatási ünnepélyen Szabó Ákosné dr., a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar dékánja ünnepi beszédével köszöntötte a professzort.